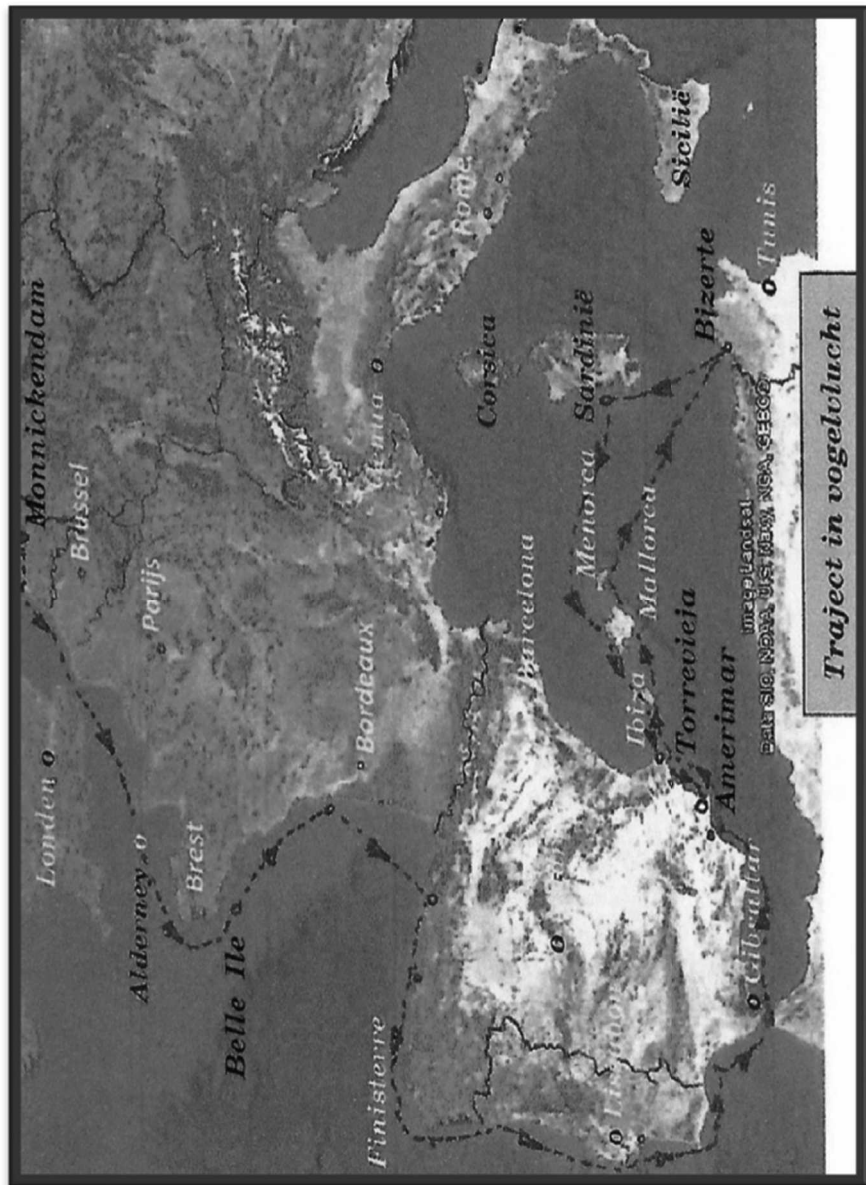

ZEILEND NAAR WARMERE STREKEN
SOLO, MAAR NIET ALLEEN

Wim Gronloh
Uitgeverij Brave New Books
Bussum, december 2022
Tweede herziene druk

Traject in vogelvlucht

Iets over ons en ons zeilschip: Ik ben Wim Gronloh, geboren op 5 oktober 1937 in Amsterdam, (met veel te dikke kop die mijn moeder pijnlijke persweeën bezorgde), ben de derde telg van het gezin van een diamantslijper bij Asscher in de Tolstraat. Groeide op in de Dapperbuurt, leerde lezen en schrijven op de 'School met de Bijbel' tegenover het *OLVG* bij het Oosterpark. De 'God die Liefde' moet zijn leerde ik daar niet kennen, wel de 'God van de Wraak' en bedwateren uit angst voor de hel. De hemel openbaarde zich pas toen ik in de vijfde kwam van de Van der Waalschool (Watergraafsmeer). Zeker ook omdat ik daar toen verliefd werd op Inge, die vijftien jaar later mijn vrouw zou worden. "Die Donau zo blauw, zo blauw zo blauw, ik hou van jou, van jou van jou" schoof ze me op een blaadje onder de bank door, terwijl meester Manuel op de wandkaart aan het bord, alle treinstations aanwees die je tegenkwam als je van Amsterdam naar Den Helder reisde. Ook heel interessant, maar m'n hoofd stond daar toen niet zo naar.

Op een heerlijke schooltijd volgde een moeilijke tijd met 12 ambachten en dertien ongelukken. Van mijn wens om zeeman te worden of onderwijzer kon niets

terecht komen: Mijn vader moest van baan veranderen omdat kort na de tweede wereldoorlog Afrika zelf zijn diamanten ging slijpen en Antwerpen, Amsterdam als diamantstad van Europa, van de kaart had geveegd. Hij verdiende later weinig bij de 'Artillerie Inrichting' aan de Hemweg. Niet meer leerplichtig, dan moesten de kinderen bijspringen. Vond niemand gek. Heerlijk waren de weekendjes bij Griffioen op de Vinkeveense Plassen met z'n vijven zeilen en slapen op een Kleine BM. (Oudste zus Tilly verkoos de padvinderij met een leuke, knappe vaandrig waarmee ze later ook (vrijwillig) trouwde).

Freddy

Vraag me niet hoe dat allemaal kon op dat BM-tje, maar iedereen vond het heerlijk. Toen een misschien wat jaloerse buurvrouw mijn moeder ooit vroeg: “Hoe groot is die boot van jullie nou eigenlijk?” zei mam-mie heel gedecideerd: “Ken je de ‘Alkmaar Pakket’ in het IJ?” (Grote pont voor vervoer van passagiers en vracht tussen Amsterdam en Alkmaar). “Nou, zo groot is ie niet hoor!”... (Zelfs haar veel grotere zusje, de Grote BM, die we later kregen, was minstens 50 meter korter...).

In december 1955 gaat de Koninklijke Java China Pakketvaartlijnen mijn opleiding als scheepswerktuigkundige aan de Hogere Zeevaartschool op de Overtoom in Amsterdam bekostigen. De dag dat m'n moeder me dat kwam vertellen, op een constructiewerkplaats op de Zeeburgerdijk, waar ik dagenlang van acht tot vijf, zes millimeter gaatjes stond te boren in meterslange U-profielen, vergeet ik nooit meer. Twee jaar daarna stap ik als leerling wtk op de ‘Straat Singapore’ die in Hardinxveld-Giessendam werd gebouwd. Een droom toch nog vervuld: Zeeman op de grote vaart. Naar China, Japan, India, Indonesië, Zuid Afrika, Zuid Amerika. Geweldige tijd!

Na negen jaar varen met schriftelijke cursussen aan boord via LOI en PBNA, stap ik over naar het voortgezet onderwijs als leraar wis- en natuurkunde op lts en MTS. Na latere zelfstudie voor mo-akten en cursussen op de TH Delft en Erasmus in Rotterdam, ook informatica en wis- en natuurkunde op het vwo.

Trouw in 1963 met Frederica Jacoba Biesot (‘Freddy’) en ga met FPU (‘Flexibel Pensioen en Uittreding’) in 1998. Eerste eigen bootje koop ik samen met een oud-schoolvriend in 1955 voor 150 gulden: Een kleine BM, verstiten uit Griffioens’ huurboten-park. Daarna, inmiddels verloofd met Freddy, nog twee jaar op Loosdrecht gezeild in een A-klassertje. In 1972, getrouwd en vader van een zoon van acht en een pas geboren dochter, kopen we ons eerste kajuitzeiljachtje, de Ghibli, 22 voet, geïmporteerd vanuit La Baulle in Frankrijk. Na vijf jaar IJsselmeer vervuilen we onze Ghibli voor een Albin Vega.

Op de terugtocht van een regatta van de Vegazeilers in Heiligenhafen (Oostzee 1986), horen we per marifoon via Radio Holland dat broer Charley, 50 jaar oud, bij de aanloop van Hindeloopen is verdronken.

Terugvarend vanuit Terschelling, sloeg hij bij het aftuigen van zijn Contest 31 tijdens West-7 overboord. Het werd een akelig stille terugtocht vanuit Bingum (Duitsland) naar Holland.

Een jaar later verruilen we onze 'Miekie' (Albin Vega) voor een Dufour 31, voor mij het beste toerzeilschip in zijn prijsklasse. Ruim, 1,90 m stahoogte van voor tot achter in de kajuit, en een uitstekende (hoge) zeiler met z'n diepgang van 1,86 meter. We dopen het schip 'Rietje', officieel de roepnaam van Freddy, maar een naam die zij vroeger haatte omdat volgens haar pesterige oudste broer: Rietje zo mager was ('als een riet'). Ons vaargebied werd, ook dankzij de lange zomervakanties, uitgebreid tot de Engelse zuidkust, de prachtige 'East Coast-rivers' met zeker ook het sprookjesachtige en

Aiko en wij

mooie waddengebied de 'Walton Backwaters'. (Lees hierover Sir Arthur Ransome's beroemde en leerzame jongensboek 'Secret Water'.) Ook de Franse kust tot Normandië was bij ons erg in trek. Freddy is een geweldige zeilster. Ook ons huwelijksbootje stuurde ze in woelige tijden vaak beter dan ik dat kon. Ze komt dan ook uit een familie van wedstrijdzeilers, waarvan een neef ooit de FD-klasse ('Flying Dutchman') vertegenwoordigde tijdens de Olympische Spelen. (Dat die topper 'Godverdomme- Biesot' werd genoemd vanwege z'n fanatieke gescheld tijdens z e i l wedstrijden op de Kaag:, vermeld ik hier maar niet). Nu over ons schip:

In 1997 kopen we ons laatste schip, de 'Aiko' (Japans voor geliefde), een luxe 40-voets zeiljacht, de CARIBIC-40 uit 1976 waarvan er circa dertig zijn gebouwd bij Hackerboots (Travemünde). Technische gegevens: Lengte Over Alles: 12,00 m, lengte op de waterlijn 9,70m, breedte 3,60m, diepgang 2,00 m.

Een S-spant, semi-vinkiel, waterverplaatsing 8 ton, 3 ton loodballast in de kiel. Mercedes 4 cilinder, 56 PK (OM-615) midscheeps geplaatst met 400l dieselolie in een bilgetank (tank onder de kajuitvloer). Sloep getuigd, later door mij met een kottersstag (tweede voorstag) uitgerust. Standaard zeiloppervlak 65m² met tweede genua, stormfok, high aspect fok en toerspinaker. Elektrische Sharp- en windvaan stuurautomaat (Ariës), GPS, Marifoon, Navtex voor scheepsberichten en het weer. Op deze 'Aiko' gaan we wonen en plannen een wereldreis totdat het ergens deo volente, letterlijk of figuurlijk zal stranden. Freddy 56, ik 61 jaar.

Monnickendam, 18 juni 2000

Mammie werd de zestiende negentig en vierde dat op zondag de zeventiende. Vandaag kunnen we eindelijk weg. We houden veel van haar, maar ongeduldige stemmen vanuit een soort 'Unter Ich' (tegenpool van Simon Freuds: Über Ich), roepen om nu toch eens eindelijk te kunnen vertrekken. "Als ik vijftenzestig ben zeilen we de wereld rond" had ik, net terug van een reis van drie jaar bij de KJCPL, tegen mijn prille liefde Freddy van achttien gezegd. Wisten we toen veel, leek ons gewoon fantastisch. Nu weet ik dat die 'wereldreis' wel een kleintje zal worden, want van mijn heerlijke levensgezellin en zeilmaatje "Waar ik zoveel mee heb gevreeën, waar ik zoveel mee heb gedanst.." (Youp van 't Hek, 2003) heeft 'Meneer Alzheimer' genadeloos bezit genomen.

Uitgebreid neuro- psychologisch onderzoek toonde dat na uitgebreid hersenonderzoek vrijwel onomstotelijk aan.

Maar we gaan. Geraadpleegde artsen, een psycholoog en psychiater raadt ons aan om niet te wachten tot het te laat is. Freddy wil niet anders en zelf vind ik de keuze tussen zoutwater en begonia's nu nog niet te moeilijk.

Van jongs af aan hebben we ernaar toe geleefd, huis en hard opgegeven, navigatieverslagen gelezen van Alain Gerbault, , Moitessier, Blyth, e.a. We gaan!

We gaan!

Het is mooi weer als we vanuit de thuishaven in Monnickendam vertrekken. Een fraaie zuidwest-vier blaast ons naar de Oranjesluizen en ook motorend op het Noordzeekanaal blijft het weer goed.

Vlak voor IJmuiden bezorgt een venijnig koufront ons plotseling een bulderende noordwester, maar gelukkig lopen we al snel de ‘Seaport - Marina’ binnen. Morgen komt zwager Herman hier als opstapper aan boord om ons te vergezellen naar La Curuña of misschien Vigo. Radiotelegrafist (‘Sparks’) geweest bij Radio Holland op de grote vaart. Geen zeiler, wel een sportieve, goeie vent om mee te nemen en lief voor Freddy.

Duinkerken, 27 juni

Zwaaiend met onze van boord meegenomen natievlag vieren we de overwinning van Oranje tijdens het EK voetbal in een café in Blankenbergen aan de Belgische kust. Prettige afleiding na een windstille tocht langs de Hollandse kust en vier dagen storm en regen hier in de haven. Vanmorgen bij een laatste overtrekkend front, met noordwest 5 en een knobbeig zeetje over de Vlaamse Banken, naar Duinkerken vertrokken.

Het weer klaart op en na een mooie zeildag, meren we al vroeg af bij de ‘Club du Mer de Sud’. Herman stoot de volgende morgen bij het opstaan uit zijn kooi, zo hard z'n hoofd tegen een openstaande patrijspoort, dat hij op advies van een ziekenhuisarts, direct met een taxi terug moet naar Holland. (gelukkig geen attaque). Een enorme deceptie.

We huilen als hij is vertrokken. Een triest begin van onze grote reis.

Cherbourg, 2 juli

De 45 mijl van Duinkerken naar Boulogne beginnen sloom met motoren. Weinig wind en nog wat van de vloedstroom tegen. Eenmaal langs de kapen van 'Griz Nez' en 'Blanc Nez' kan de genua erbij en surfen we bij gekenterd tij op Boulogne af. Dat maakt 'motorsailing' toch heel prettig. De GPS geeft 10 knopen over de grond aan. Niet zo betrouwbaar door de 'selective availability' (om strategische redenen moedwillig door de Amerikanen, ingebouwde afwijking van onze GPS) maar bij de theoretisch maximale rompsnelheid van 1,25 keer de wortel uit de waterlijnlengte, kom ik op circa $3,89 \text{ m/s} = 7,5 \text{ knoop}$. Met 2,5 knoop erbij voor de stroom kunnen die tien dus wel kloppen. Binnen zes uur liggen we vast in Boulogne. Al met al een heerlijke tocht. Jammer dat we 's avonds op onze boord-TV, Oranje op zo'n lullige manier, moeten zien verliezen van Italië, na veel gemiste strafschoppen. (Gelukkig wordt Italië later geen kampioen!).

De volgende morgen op een prettig tijdstip, de oversteek van 145 mijl naar Cherbourg gewaagd. Wind overdag noordoost 2 tot 4, 's nachts 1 tot 3 volgens de Fransen (die voor eenzelfde district altijd een Beaufortje lager opgeven dan de Engelsen). Via de bakens 'Vergoyer' Oost en -West (om de drukke scheepvaartroutes te vermijden), varen we direct de ruim honderd mijl naar 'Basse du Renier' en dan via 'La Pierre Noire' naar Cherbourg. Na 25 uur varen met op het eind een paar uur vier tot vijf knopen tegenstroom, kruipen we de 'Westentry' van Cherbourg binnen. Prima: 145 mijl in 25 uur, dus met een gemiddelde van 5,8 knopen, maar 't had beter moeten: Iedere zeiler die Cherbourg vanuit het oosten wil aanlopen, weet dat je Barfleur bij vallend water moet passeren. Eerder is tegen de oostelijke vloedstroom daar, nauwelijks op te boksen. De avond ervoor in Boulogne had ik moeten stroomkavelen' in plaats van naar 'Oranje' kijken! Heb daar ook de plotkaarten voor. Had toen moeten plannen om op ongeveer hoogwater bij Barfleur aan te komen in plaats van te vertrekken op een 'prettig tijdstip' in de ochtend. Stom, niet goed over nagedacht. Beginnelingen werk!

In de enorme haven van Cherbourg, met het imposante beeld van Napoleon te paard bij de ingang, liggen we drie dagen verwaaid bij harde zuidwesten wind en veel regen.

In een cafeetje zien we `s avonds Frankrijk in de allerlaatste seconden van de reguliere speeltijd Europees kampioen worden dankzij Zidane, die met een doelpunt verlenging afdwong. We vieren dat met een hossende menigte door de straten alsof het 'Oranje' betrof.

Alderney, 3 juli.

Bij springtij de haven van Cherbourg uitgezeild.

Wind NW-4. De geweldige stromen bij 'Cap de la Hague' en vooral die in de beruchte 'race', sleuren ons daarna in iets meer dan drie uur naar het 25 mijl verderop gelegen kanaaleiland Alderney. Een geweldige sensatie!. Voor tien pond mag je hier de eerste nacht aan een mooring liggen. De tweede nacht is dan gratis. De boot naar de wal

Ankerbaai van Alderney

(eigen dinghy mag niet) kost je retour tweemaal zes pond. (koers fl.3,60). Krankzinnige prijzen, maar ja, wat wil je van die Engelsen: Willen niet eens toegeven dat hun koeien gek zijn, terwijl half Europa dat allang weet en ziet hoe hun beesten al maandenlang schijtend de raarste bokkensprongen maken op hun weilanden.

Freddy is een dag beroerd (na een eerste tia?). Van het prachtige eiland kunnen we dan ook niet erg genieten. De geplande trip naar Guernsey blazen we af, vooral vanwege het weer en de eeuwige mist op de Kanaaleilanden. "Portland-Plymouth west four to five, occasi-

analy six' meldt de Navtex opgewekt. Nee, alles gaat niet echt gemakkelijk.

Wilde nacht langs Quessant

Camaret, 15 juli

In de vroege ochtend van de 6de juli is de mist grotendeels opgetrokken en zeilen we naar Camaret.